

Werkgroep Karpervisserij Overijsselse Vecht

OVERIJSSELSE VECHT

VOORSTEL KARPERRUITZETBELEID

Colofon

- Uitgave** Karperstudiegroep Nederland Regio Zwolle / Werkgroep Karpervisserij Overijsselse Vecht
- Auteur** R.W.G. Schut
- Informatie** Diverse karpervissers die de Overijsselse Vecht bevissen
- Contact** Bestuur Regio Zwolle Karperstudiegroep Nederland
- Aart Lokhorst, De Bunder 3, 8252 JJ, Dronten
- Patrick van de Kolk, De Goeijenmarke 20, 8016 LD, Zwolle
- Dick Spijker, Molstraat 36, 7701 JD, Dedemsvaart
E-mail: zwolle@karperstudiegroep.nl
Website: www.ksnregiozwolle.nl

Werkgroep Karpervisserij Overijsselse Vecht

Datum nota: januari 2012

Inhoudsopgave

	Paginnummer
Inleiding	4
1 De Overijsselse Vecht	
1.1 De loop van de Vecht	5
1.2 Betekenis van de rivier voor de scheepvaart	5
1.3 Waterwerken	5
1.4 Het Vechtdal	6
1.5 Recreatie in het Vechtdal	6
1.6 Hengelsport	6
2 Uitzettingsvoorstellen	
2.1 De Haandrik – Hardenberg	7
2.2 Hardenberg – Duffelen	8
2.3 Duffelen – Junne	9
2.4 Junne – Vilsteren	10
2.5 Vilsteren – Dalfsen	11
3 Uitzettingen totaal	12
4 Volledige monitoring en hengelvangstregistratie	13
Bijlage 1 (Natuurlijke karpsterfte)	14

Inleiding

De Overijsselse Vecht is onder karpervissers een rivier die tot de verbeelding spreekt. Het vangen van een karper op de Vecht is niet erg eenvoudig en vraagt om doorzettingsvermogen en ervaring. De vangst van een karper op deze regenrivier is echter zeer bevredigend en bovendien behoort een zeer zware karper tot de mogelijkheden.

Sinds de invoering van de moderne vangtechnieken (boltrig, hair) is de karpervisserij op de Vecht populair geworden. De bij tijd en wijle zware stroming was immers geen belemmering meer.

Sinds het einde van de jaren tachtig is het echter steeds moeilijker geworden om een karper te vangen op de Vecht. Om deze trend te doorbreken worden in deze nota voorstellen gedaan om een hoogwaardige en gezonde karpervisserij in de toekomst te waarborgen.

De voorstellen hebben betrekking op de volgende trajecten van de Overijsselse Vecht:

- De Haandrik – Hardenberg (10,3 km + 3,5 km Afwateringskanaal)
- Hardenberg – Diffelen (6,9 km)
- Diffelen – Junne (7,2 km)
- Junne – Vilsteren (12,3 km + 8,5 km Regge + 1,5 km Dedemsvaart)
- Vilsteren – Dalfsen (10,2 km)

Vanaf de stuw bij Dalfsen staat de Vecht in open verbinding met het Zwarte Water. Daarom zijn vooralsnog geen uitzetvoorstellen voor dit traject opgesteld.

De voorstellen zijn tot stand gekomen in nauwe samenwerking met karpervissers die de Vecht bevissen.

**Karperstudiegroep Nederland Regio Zwolle
Werkgroep Karpervisserij Overijsselse Vecht
Januari 2012**

1 De Overijsselse Vecht

1.1 De loop van de Vecht

De Overijsselse Vecht is een regenwaterrivier in Duitsland en Nederland. Zij is 167 kilometer lang waarvan 60 kilometer in Nederland. Haar oorsprong ligt in het Münsterland en zij mondt bij Zwolle in het Zwarte Water uit. In het Münsterland liggen verschillende bronnen van de Vecht. Belangrijke zijrivieren die zich bij de Vecht voegen zijn de Steinfurter Aa, de Dinkel, het afwateringskanaal bij Gramsbergen en de Regge.

De loop van de Overijsselse Vecht

1.2 Betekenis van de rivier voor de scheepvaart

De Vecht heeft, tot ver in de 19e eeuw, een belangrijke rol gespeeld in de scheepvaart. De rivier kende een onregelmatig debiet, waardoor in de zomermaanden de waterstand wel eens extreem laag kon zijn. De rivier was eigenlijk alleen goed bevaarbaar in de waterrijke tijd, ongeveer van oktober tot april. In de zomermaanden viel de rivier bijna droog en lag de scheepvaart soms weken achtereen stil. Om de vaartijd naar Zwolle te verkorten, werd hiervoor rond 1600 de Nieuwe Vecht gegraven. In het midden van de 19e eeuw kwamen het kanaal de Dedemsvaart en haar zijtak de Lutterhoofdwijk gereed. Zij vormden een kortere vaarweg tussen Coevorden en Zwolle en dat betekende dat het belang van de Vecht als vaarweg verminderde.

1.3 Waterwerken

In 1908 werd de rivier gekanaliseerd en werden er vele bochten afgesneden. Door deze en andere waterwerken daalde het water in de rivier naar een laag niveau en moest men in 1920 besluiten om stuwen te bouwen. Dat werden er zeven: De Haandrik, Ane (inmiddels afgebroken) Hardenberg, Diffelen (bij Mariënberg), Junne (iets ten oosten van Ommen), Vilsteren en Vechterweerd (bij buurtschap Marshoek, tussen Dalfsen en Zwolle). De rivier is vanaf de monding bij Zwolle tot de stuw bij Junne bevaarbaar voor schepen.

1.4 Het Vechtdal

In Nederland stroomt de Vecht tussen de hoger gelegen regio's Drenthe en Twente door langs de zuidzijde van een voor deze rivier opvallend breed dal. Het Vechtdal valt grotendeels binnen de Ecologische Hoofdstructuur (zie Natuurbescherming). De natuurwaarden bestaan voor een deel uit rivierduincomplexen die zich binnen afgesneden meanders van de Vecht bevinden.

Het Vechtdal

1.6 Recreatie in het Vechtdal

De recreatie is van groot belang in het Vechtdal. Er liggen vele campings tussen Hardenberg en Dalfsen. De vele fietspaden en het landschappelijke schoon zijn erg belangrijk voor de aantrekkingskracht van het gebied. Maar ook een gebouw als Kasteel Rechteren is van belang. Het Pieterpad loopt tussen Coevorden en Ommen ook door het dal van de Vecht. Bij de stuw van Junne kruist het pad de rivier. Het Vechtdalpad loopt van Zwolle tot Gramsbergen en is onderverdeeld in vier etappes. De eerste wandelgids van het Vechtdal stamt uit 1903. De Landelijke Fietsroute LF 16 volgt de Vecht van monding tot de bron. In Ommen wordt jaarlijks de Vechtdalmarathon 2-daagse gehouden.

1.7 Hengelsport

De Vecht is een populair water onder sportvissers. De Vecht herbergt een gezonde en gevarieerde visstand dat bestaat uit alle algemeen voorkomende vissoorten. Er komen zelfs enkele bijzondere vissoorten voor die lang niet in alle Nederlandse wateren voorkomen zoals bierpje, kleine modderkruiper en kwabaal. In samenspraak met Hengelsportfederatie Oost-Nederland en de hengelsportverenigingen langs de Overijsselse Vecht heeft Sportvisserij Nederland het plan 'Vissen in de Overijsselse Vecht! – Een toeristisch product' opgesteld.

2 Uitzettingsvoorstellen

2.1 De Haandrik – Hardenberg

Dit traject van de Overijsselse Vecht loopt van de stuw bij De Haandrik tot de stuw bij Hardenberg. Bij Gramsbergen staat het Afwateringskanaal in open verbinding met de Vecht. Het traject behelst een lengte van 10 kilometer terwijl het Afwateringskanaal 3,5 kilometer lang is. In totaal kunnen de karpers zich dus verspreiden over 13,5 kilometer kanaal en rivier. Bij een gemiddelde breedte van 30 meter betreft het 42 hectare water.

Het bestand bestaat voor 75% uit schubkarper en voor 25% uit spiegelkarper. Op dit traject wordt regelmatig gevist door lokale karpervissers en karpervissers uit andere delen van het land. Het staat bekend als een 'moeilijk water' en slechts door ervaren vissers die beschikken over veel doorzettingsvermogen wordt er structureel een karper gevangen. Visloze sessies zijn eerder regel dan uitzondering.

Sinds het einde van de jaren tachtig is er een duidelijke neerwaartse tendens ingezet met betrekking tot de karpervangsten in relatie tot de vistijd. Waren 'vroeger' avondsessies waarin een karper werd gevangen eerder regel dan uitzondering, tegenwoordig wordt er gemiddeld 12 uur gevist voor 1 karper.

Uitgaande van een natuurlijk sterftcijfer van 5% halveert een karperpopulatie in 14-15 jaar, na 20 jaar is er nog ongeveer 35% van het bestand in leven. Hierbij wordt uit gegaan van geen natuurlijke voorplanting en het uitbreken van ernstige ziektes (KHV c.a.). Gezien het feit dat er geen kleine karpers tot 15 pond worden gevangen kan er gemakshalve van worden uitgegaan dat de succesvolle natuurlijke voortplanting marginaal is. Tevens worden er nagenoeg geen 'onbekende' karpers gevangen, iets wat tevens duidt op het uitblijven van natuurlijk populatie aanwas. Ernstige karperziekten hebben zich, voor zover bekend, niet voorgedaan de afgelopen decennia.

Uiteraard speelt hengeldruk altijd een rol in het vergroten van het aantal visuren per karper. Maar omdat de hengeldruk op onderhavig traject niet als hoog gedefinieerd kan worden, kan het effect van hengeldruk hieraan slechts in zeer kleine mate bijdragen.

De spiegelkarpers zijn op een spreekwoordelijke uitzondering na allemaal zwaarder dan 20 pond. De karpers zijn voor het grootste gedeelte individueel bekend. Aan de hand van cumulatie van de vangsten kan geconcludeerd worden dat er ongeveer 75 karpers rondzwemmen. Gemiddeld zwemt er één karper per 180 meter oeverlengte (1 à 2 stuks per hectare).

Vangstverhouding:

0-20 pond: 15%

20-30 pond: 75%

> 30 pond: 10%

Op grond van vorenstaande motivatie wordt voorgesteld om op het traject De Haandrik – Hardenberg van de Overijsselse vecht de volgende karperuitzettingen te doen:

2012: 20 stuks K3 (10 stuks spiegel + 10 stuks edelschub)

2013: 20 stuks K3 (10 stuks spiegel + 10 stuks edelschub)

2014: 10 stuks K3 (spiegel)

2015: 10 stuks K3 (edelschub)

2016: 10 stuks K3 (spiegel)

2.2 Hardenberg – Diffelen

Dit traject van de Overijsselse Vecht loopt van de stuw bij Hardenberg tot de stuw bij Diffelen en is 6,9 kilometer lang. Bij een gemiddelde breedte van 30 meter betreft het 21 hectare water.

De dichtheid van het karperbestand is te vergelijken met het traject De Haandrik – Hardenberg en bestaat voor 75% uit schubkarper en voor 25% uit spiegelkarper. Natuurlijke voortplanting komt bijna niet voor en ernstige karperziektes hebben zich niet voorgedaan.

De spiegelkarpers zijn op een spreekwoordelijke uitzondering na allemaal zwaarder dan 20 pond. De karpers zijn voor het grootste gedeelte individueel bekend. Aan de hand van cumulatie van de vangsten kan geconcludeerd worden dat er ongeveer 41 karpers rondzwemmen. Gemiddeld zwemt er één karper per 168 meter oeverlengte (1 à 2 stuks per hectare)

Vangstverhouding:

0-20 pond: 10%

20-30 pond: 80%

> 30 pond: 10%

Op grond van vorenstaande motivatie wordt voorgesteld om op het traject Hardenberg – Diffelen van de Overijsselse vecht de volgende karperuitzettingen te doen:

2012: 10 stuks K3 (spiegel)

2013: 10 stuks K3 (edelschub)

2014: 10 stuks K3 (spiegel)

2015: 10 stuks K3 (edelschub)

2016: 10 stuks K3 (spiegel)

De Vecht tussen Hardenberg en Diffelen

2.3 Diffelen – Junne

Dit traject van de Overijsselse Vecht loopt van de stuw bij Diffelen tot de stuw bij Junne en is 7,2 kilometer lang. Bij een gemiddelde breedte van 30 meter betreft het 22 hectare water.

De dichtheid van het karperbestand is te vergelijken met het traject De Haandrik – Hardenberg en het traject Hardenberg – Diffelen en bestaat voor 75% uit schubkarper en voor 25% uit spiegelkarper. Natuurlijke voortplanting komt bijna niet voor en ernstige karperziektes hebben zich niet voorgedaan.

De spiegelkarpers zijn op een spreekwoordelijke uitzondering na allemaal zwaarder dan 20 pond. De karpers zijn voor het grootste gedeelte individueel bekend. Aan de hand van cumulatie van de vangsten kan geconcludeerd worden dat er ongeveer 37 karpers rondzwemmen. Gemiddeld zwemt er één karper per 195 meter oeverlengte (1 à 2 stuks per hectare)

Vangstverhouding:

0-20 pond: 15%

20-30 pond: 77%

> 30 pond: 8%

Op grond van vorenstaande motivatie wordt voorgesteld om op het traject Diffelen – Junne van de Overijsselse vecht de volgende karperuitzettingen te doen:

2012: 10 stuks K3 (spiegel)

2013: 10 stuks K3 (edelschub)

2014: 10 stuks K3 (spiegel)

2015: 10 stuks K3 (edelschub)

2016: 10 stuks K3 (spiegel)

De Vecht bij Beerze

2.4 Junne – Vilsteren

Dit traject van de Overijsselse Vecht loopt van de stuw bij Junne tot de stuw bij Vilsteren. Het staat in open verbinding met De Regge en de Dedemsvaart. Het traject behelst een lengte van 12,3 kilometer terwijl er tevens een open verbinding is met 8,5 kilometer Regge en 1,5 kilometer Dedemsvaart. De karpers kunnen zich derhalve verspreiden over 22,3 kilometer kanaal en rivier. Bij een gemiddelde breedte van 30 meter betreft het 67 hectare water.

De dichtheid van het karperbestand is te vergelijken met de overige Vechttrajecten en bestaat uit ongeveer 75% uit schubkarper en voor 25% uit spiegelkarper. Natuurlijke voortplanting komt bijna niet voor en ernstige karperziektes hebben zich niet voorgedaan.

De spiegelkarpers zijn op een spreekwoordelijke uitzondering na allemaal zwaarder dan 20 pond. De karpers zijn voor het grootste gedeelte individueel bekend.

Aan de hand van cumulatie van de vangsten en kan geconcludeerd worden dat er ongeveer 112 karpers rondzwemmen. Gemiddeld zwemt er één karper per 199 meter oeverlengte (1 à 2 stuks per hectare)

Vangstverhouding:

0-20 pond: 10%

20-30 pond: 80%

> 30 pond: 10%

Op grond van vorenstaande motivatie wordt voorgesteld om op het traject Junne – Vilsteren van de Overijsselse Vecht de volgende karperuitzettingen te doen:

2012: 30 stuks K3 (20 stuks spiegel + 10 stuks edelschub)

2013: 30 stuks K3 (20 stuks spiegel + 10 stuks edelschub)

2014: 20 stuks K3 (10 stuks spiegel + 10 stuks edelschub)

2015: 10 stuks K3 (edelschub)

2016: 10 stuks K3 (spiegel)

De Vechtbrug in Ommen vanuit de lucht

2.5 Vilsteren – Dalfsen

Dit traject van de Overijsselse Vecht loopt van de stuw bij Diffelen tot de stuw bij Junne en is 10,2 kilometer lang. Bij een gemiddelde breedte van 30 meter betreft het 31 hectare water.

De dichtheid van het karperbestand is te vergelijken met de overige trajecten van de Overijsselse Vecht en bestaat voor 75% uit schubkarper en voor 25% uit spiegelkarper. Natuurlijke voortplanting komt bijna niet voor en ernstige karperziektes hebben zich niet voorgedaan.

De spiegelkarpers zijn op een spreekwoordelijke uitzondering na allemaal zwaarder dan 20 pond. De karpers zijn voor het grootste gedeelte individueel bekend. Aan de hand van cumulatie van de vangsten kan geconcludeerd worden dat er ongeveer 60 karpers rondzwemmen. Gemiddeld zwemt er één karper per 170 meter oeverlengte (1 à 2 stuks per hectare)

Vangstverhouding:

0-20 pond: 15%

20-30 pond: 75%

> 30 pond: 10%

Op grond van vorenstaande motivatie wordt voorgesteld om op het traject Vilsteren – Dalfsen van de Overijsselse vecht de volgende karperuitzettingen te doen:

2012: 20 stuks K3 (10 stuks spiegel + 10 stuks edelschub)

2013: 10 stuks K3 (spiegel)

2014: 10 stuks K3 (spiegel)

2015: 10 stuks K3 (edelschub)

2016: 10 stuks K3 (spiegel)

Hoog water bij Dalfsen

3 Uitzettingen totaal

Gedurende de planperiode van vijf jaar worden er 330 stuks karper uitgezet, onderverdeeld in 130 stuks edelschubkarper en 200 stuks spiegelkarper. De karpers worden verdeeld over de vijf beschreven stuwvakken van de Overijsselse Vecht.

Uit te zetten edelschubkarpers

	2012	2013	2014	2015	2016	
De Haandrik - Hardenberg	10	10	0	10	0	(30stuks)
Hardenberg - Diffelen	0	10	0	10	0	(20 stuks)
Diffelen - Junne	0	10	0	10	0	(20 stuks)
Junne - Vilsteren	10	10	10	10	0	(40 stuks)
Vilsteren - Dalfsen	10	0	0	10	0	(20 stuks)
<i>totaal</i>	30	40	10	50	0	(130 stuks)

Uit te zetten spiegelkarpers

	2012	2013	2014	2015	2016	
De Haandrik - Hardenberg	10	10	10	0	10	(40 stuks)
Hardenberg - Diffelen	10	0	10	0	10	(30 stuks)
Diffelen - Junne	10	0	10	0	10	(30 stuks)
Junne - Vilsteren	20	20	10	0	10	(60 stuks)
Vilsteren - Dalfsen	10	10	10	0	10	(40 stuks)
<i>totaal</i>	60	40	50	0	50	(200 stuks)

Totaal (spiegel + edelschub)

	2012	2013	2014	2015	2016	
De Haandrik - Hardenberg	20	20	10	10	10	(70 stuks)
Hardenberg - Diffelen	10	10	10	10	10	(50 stuks)
Diffelen - Junne	10	10	10	10	10	(50 stuks)
Junne - Vilsteren	30	30	20	10	10	(100 stuks)
Vilsteren - Dalfsen	20	10	10	10	10	(60 stuks)
<i>totaal</i>	90	80	60	50	50	(330 stuks)

4 Volledige monitoring en hengelsingregistratie

De projecten die verbonden zijn aan het beschreven karperuitzetbeleid hebben een looptijd van vijf jaar. Om praktisch inzicht te verkrijgen in de ontwikkelingen tengevolge van deze projecten is het gewenst een uitgebreid net van hengelsingregistratie op te zetten. Op deze manier ontstaat er een referentiekader waarop men in de toekomst kan terugvallen. Bij ongewenste ontwikkelingen kan bovendien snel worden ingegrepen.

Om de uit te zetten karpers volledig inzichtelijk te maken en te houden en bovendien te kunnen volgen worden alle uit te zetten karpers individueel gefotografeerd (= volledige monitoring). Deze volledige monitoring is mogelijk vanwege het feit dat elke karper beschikt over een eigen beschubbingspatroon waar hij zijn hele leven aan te herkennen is: de vingerafdruk van de karper. De foto's van de linkerflank van de uit te zetten karpers worden in gerangschikte vorm ondergebracht in een fotoarchief.

De sportvissers worden gevraagd om na terugvangst van een karper deze te fotograferen (linkerzijde), te meten en te wegen en de foto aan te leveren bij het meldpunt van het karperproject.

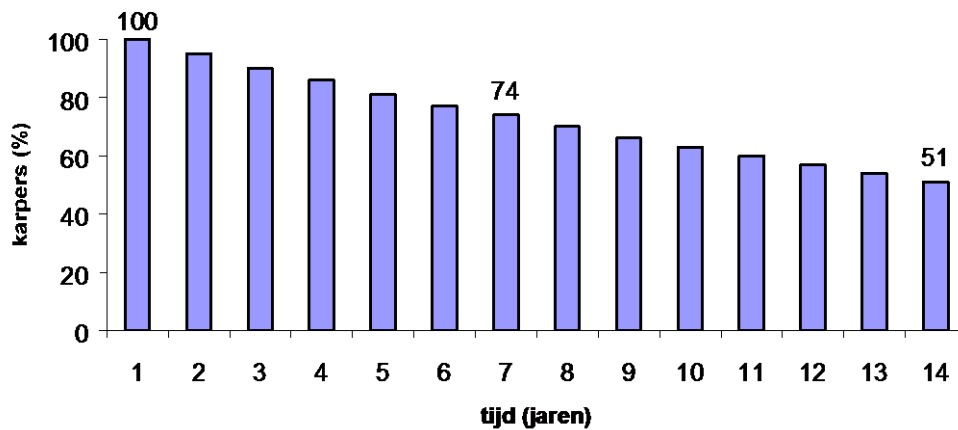
Door de Werkgroep Karpervisserij Overijsselse Vecht wordt in overleg met Regio Zwolle van de Karperstudiegroep Nederland een centraal meldpunt ingericht waar alle vangstmeldingen worden gerubriceerd en gearchiveerd.

Bijlage 1

Natuurlijke karpersterfte

Uit onderzoek van de Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij (OVV) blijkt dat jaarlijks 5% van het karperbestand komt te overlijden als gevolg van een natuurlijke dood. Met andere woorden: het karperbestand neemt ieder jaar met 5% af als er geen natuurlijke voorplanting plaatsvindt. Met betrekking tot deze natuurlijke voorplanting kunnen we beslist wel pessimistisch zijn wat de Overijsselse Vecht betreft.

Grafiek 1 Verloop van een uitzetting bij een jaarlijks sterftecijfer van 5%.

Uit grafiek 1 valt duidelijk op te maken na 7 jaar een kwart van het bestand gestorven is. Na 14 jaar is het bestand gehalveerd.

Werkgroep Karpervisserij Overijsselse Vecht